

REFERAT R&N, 2022-25: Udsattesamråd d. 25-04-2022

Mødedato Mandag d. 25. april 2022 kl. 14:00

Mødested Scandic Hotel, Ellegårdvej 27

Mødedeltagere Lars Petrat-Meyer, Jacob Nymann, Malene Kolmos (Fravær), Helle Schultz, Linda Holtz Pedersen, Birgit Petersen, Jørgen Høj Jensen (Fravær), Rudi Cagnelli, Ole Stolberg, Anton Mätzke (Fravær), Birgit Mätzke, Tina Kampfenborg, Maybritt Kay Hinrichsen, Rikke Møller Pedersen (Fravær), Vivi Ravnskjær Terp (Fravær), Kaisa Sørensen (Fravær), Yvonne Lech (Fravær), Jens Christian Kristensen

Indholdsfortegnelse

Velkommen til det nye råd.....	3
Orientering om Udsatterådets nye forretningsorden og nyt mødeformat.....	5
Godkendelse af næstformand for Udsatterådet 2022-2025.....	7
Drøftelse af betydningen af stigende energipriser for udsatte borgere.....	9
Orientering om fælleshenvendelse til Social- og Ældreministeriet.....	11
Orientering om Rådet for Socialt Udsatte.....	14
Drøftelse af dialogmøde med Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj.....	15

Punkt 1: Velkommen til det nye råd

22/10880

Sagsresumé

Udsatterrådet byder velkommen til både nye og tilbagevendende rådsmedlemmer, og vi tager en kort præsentationsrunde.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udsatterrådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Udsatterrådet 2022-2025's sammensætning godkendt af Social-, Senior- og Handicapudvalget torsdag den 3. marts 2022:

Syv Brugerrepræsentanter:

- Tina Kampfenborg
- Birgit Mätzke
- Anton Mätzke
- Ole Stolberg
- Rudi Cagnelli
- Jørgen Høj Jensen
- Birgit Petersen

Seks Organisationsrepræsentanter:

- SIND – Jens Christian Kristensen
- Røde Kors – Yvonne Lech
- Frelsens Hær – Kaisa Sørensen
- Kirkens Korshær – Vivi Ravnskjær Terp
- Lænken – Rikke Møller Pedersen
- Kvinde- og Krisecenter Sønderborg – Maybritt Kay Hinrichsen

Fem Forvaltningsrepræsentanter:

- Gadesygeplejerske – Linda Holtz Pedersen
- Udsatteteam – Malene Kolmos
- Udsatteteam – Jacob Nymann
- Psykiatri og Handicap Chef – Helle Schultz
- Sekretær – Lars Petrat-Meyer

Beslutning Udsatteråd den 25-04-2022

Udsatterrådet tager orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Malene Kolmos

Vivi Ravnskjær Terp

Yvonne Lech

Rikke Møller Pedersen

Jørgen Høj Jensen

Anton Mätzke

Kaisa Sørensen

Punkt 2: Orientering om Udsatterådets nye forretningsorden og nyt mødeformat

22/10880

Sagsresumé

Udsatterådet blev nedsat i april 2014 under det daværende Socialudvalg, og igen i april 2018 under Social- og Seniorudvalget.

Udsatterådets overordnede opgave er at varetage udsatte borgere i Sønderborg Kommunes interesser, at vejlede og rådgive Social-, Senior- og Handicapudvalget i spørgsmål omkring udsathed og at bidrage til Byrådets vision for udsatteområdet, senest formuleret i Sønderborg Kommunes Socialpolitik 2021-2024: Fælles om et liv med muligheder.

I forbindelse med den nye byrådsperiode er der blevet nedsat et nyt Udsatteråd. Forvaltningen har udarbejdet en opdateret forretningsorden for Udsatterådet, som blev godkendt af Byrådet den 23. februar 2022.

Formålet med forretningsordenen er at danne rammen for Udsatterådets arbejde. De væsentligste ændringer er:

- ændring af reglerne for Udsatterådets sammensætning
- effektivisering af udpegning af nye udsatterådsmedlemmer.

Forvaltningen orienterede på det afgående Udsatteråds vegne også om starten på en ny praksis: At Udsatterådet planlægger møder omkring et bestemt tema, og afholder møderne steder, der er relevante for det tema, f.eks. væresteder, ude hos forskellige foreninger og lignende.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udsatterådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Forretningsordenen for Udsatterådet 2022-2025 tager udgangspunkt i Sønderborg Kommunes Socialpolitik 2021-2024 og denne vision om ”et aktivt, selvstændigt og meningsfuldt liv med udgangspunkt i den enkeltes håb og drømme” for kommunens borgere.

Udsatterådet skal sikre en mere direkte dialog mellem socialt udsatte, pårørende, interesseorganisationer og politikere. Udsatterådet virker i en fireårig periode svarende til den kommunale valgperiode, dog således at medlemmerne fungerer indtil nye medlemmer udpeges eller indstilles

De overordnede ændringer fra Udsatterådets forrige forretningsorden er følgende:

- Ajourføring af Udsatterådets socialpolitiske formål.
- Ændring af reglerne for rådets sammensætning:
 - Det tilstræbes nu at en større del af rådet besat af medlemmer med baggrund som udsat eller med et særligt engagement og indsigt i området.
 - Efter aftale mellem Udsatterådet, Forvaltningen og Syd- og Sønderjyllands politi deltager politiet ikke længere som fast medlem, da det blev vurderet at det kun var i meget få tilfælde, at det var nødvendigt at

inddrage politiet. I stedet vedligeholdes kontakten til politiet gennem forvaltningen, og de vil herigennem kunne inviteres med til relevante Udsatterådsmøder.

- Proceduren for udpegning af et nyt Udsatteråd er blevet justeret:
 - På byrådsperiodens første Social-, Senior- og Handicapudvalgsmøde indstiller udvalget til Byrådet at godkende Udsatterådets forretningsorden.
 - På nærmest følgende Social-, Senior- og Handicapudvalgsmøde udpeges Udsatterådets formand, og der udpeges rådsmedlemmer ud fra en liste over repræsentanter for relevante frivillige organisationer udarbejdet af forvaltningen og det afgående Udsatteråd.
 - Udsatterådet udpeger internt en næstformand på byrådsperiodens første Udsatterådsmøde.
- Reglerne om udskiftning af formand og næstformand samt indstilling af nye medlemmer er ændret pr. ovenstående.
- Reglerne for brugen af stedfortrædere er omskrevet og klargjort.
- Generelle formulerings- og opsætningsmæssige ændringer.

Baggrunden for ændringerne i forretningsordenen er et ønske om at gøre inklusionen af nye rådsmedlemmer mere smidig og effektiv, samt at opfordre et bredere udsnit af både enkelte borgere og samfundsorganisationer til at overveje at deltage i rådet.

Der opleves en stigning i antallet af udsatte, både i Sønderborg Kommune og på landsplan, og derfor er det vigtigt, at Udsatterådet fortsat er i stand til at repræsentere de mange grupperinger af udsatte, som findes.

Proceduren for godkendelse af Udsatterådets forretningsorden, formand og medlemmer er også blevet forkortet til at foregå over to møder i Social-, Senior- og Handicapudvalget i stedet for tre, således at Udsatterådet hurtigere kan starte sit virke i den nye byrådsperiode.

Generelt er forretningsordenen ændret ud fra en vision om at gøre Udsatterådet mere repræsentativt, effektivt og i overensstemmelse med de mål og fokusområder, der udgør Sønderborg Kommunes Socialpolitik 2021-2024. Heriblandt vil rådet også sætte en ny praksis i værks baseret på det afgående Udsatteråds anbefaling. Rådet vil så ofte som muligt afholde møder på steder, der har betydning for Sønderborg Kommunes udsatte borgere, og derved opnå en stærkere tilknytning til og viden om de borgere, som rådet repræsenterer.

Beslutning Udsatteråd den 25-04-2022

Udsatterådet tager orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Malene Kolmos

Vivi Ravnskjær Terp

Yvonne Lech

Rikke Møller Pedersen

Jørgen Høj Jensen

Anton Mätzke

Kaisa Sørensen

Bilag

Forretningsorden

Punkt 3: Godkendelse af næstformand for Udsatterådet 2022-2025

22/10880

Sagsresumé

Det er beskrevet i Udsatterådets forretningsorden, at der på det første møde i det nye Udsatteråd internt udpeges en næstformand blandt medlemmerne.

Formanden orienterer kort om næstformandens rolle og opgaver. Der vil derefter være mulighed for at stille op som næstformand, hvorefter rådet udpeger næstformanden.

Vivi Ravnskjær Terp genopstiller som næstformand in absentia.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udsatterådet at godkende

- valg af næstformand.

Sagsfremstilling

I § 3, stk. 2 af Udsatterådets forretningsorden beskrives følgende:

”På det første møde i det nye Udsatteråd udpeger rådet internt en næstformand blandt medlemmerne.”

Næstformandens første og vigtigste rolle er at fungere som suppleant for formanden. Er formanden forhindret i at lede rådsmøder, deltage i politiske møder, svare på høringssvar og lignende, falder ansvaret til næstformanden med støtte fra rådets sekretær.

Derudover driver næstformanden også Udsatterådets nye Facebook side sammen med rådets sekretær.

Vivi Ravnskjær Terp genopstiller som næstformand in absentia.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har nogle sundhedsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udsatteråd den 25-04-2022

Udsatterådet vælger Vivi Ravnskjær Terp som næstformand.

Fraværende:

Malene Kolmos

Vivi Ravnskjær Terp

Yvonne Lech

Rikke Møller Pedersen

Jørgen Høj Jensen

Anton Mätzke

Kaisa Sørensen

Punkt 4: Drøftelse af betydningen af stigende energipriser for udsatte borgere

22/10880

Sagsresumé

Udsatteteamet har udtrykt en bekymring for, hvordan de stigende energipriser vil påvirke udsatte borgere i Sønderborg Kommune.

Udsatteteamet oplever, at mange udsatte borgere betaler for el a conto, og derfor først modtager en større efterregning, når deres forbrug er gjort op. En sådan ekstraudgift kan være svær at få til at passe ind i et presset budget og kan i værste fald ende ud i, at udlejer opsiger borgerens lejemål.

Udsatteteamet ønsker en drøftelse af problemstillingen i Udsatterådet med henblik på at finde en løsning, der undgår en stigning i antallet af borgere ude af stand til at betale deres elregning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udsatterådet at drøfte

- stigende energipriser for udsatte borgere.

Sagsfremstilling

Energipriserne stiger lige nu i hele Danmark, og mange boliger oplever betydeligt større elregninger. Det gælder også for en stor gruppe af udsatte borgere, som bor i egen bolig.

Udsatteteamet er især bekymret for borgere, der betaler deres elregning a conto til enten boligforening eller udlejer. Oftest vil disse borgere betale et fast beløb i løbet af året, og så først få en samlet efterregning på det overskydende beløb, når deres forbrug er gjort op. Det vil gøre en enkelt måned betydeligt dyrere for disse borgere. Det kan i værste fald resultere i, at de ikke er i stand til at betale husleje, da de fleste sociale ydelser ikke tager højde for dette og ikke følger med i de stigende energipriser.

Mange udsatte borgere oplever også, at flere boligforeninger er hurtige til at opsiges lejemål og sende sager til hovedretten, når deres lejere kommer i huslejerestance.

Samlet betyder det, at Sønderborg Kommune risikerer en betydelig stigning i antallet af hjemløse borgere på grund af de stigende energipriser og a conto huslejepriser.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at såfremt der findes en løsning på problematikken, så vil sagen have positive sundhedsmæssige konsekvenser for målgruppen, da det at have en fast bolig er et vigtigt element i både fysisk og psykisk sundhed.

Beslutning Udsatteråd den 25-04-2022

- Mulighed for varmemhjælp til borgere med lav indkomst, men den kommer først sidst på året og er baseret på indkomst i 2020.
- Mulighed for at Udsatterådet udtrykker bekymring til Social-, Senior- og Handicapudvalget, der kan derefter rettes henvendelse til boligforeninger.

- Borgerservice kan inddrages.
- Kan der ydes økonomisk rådgivning ift. problematikken?
- Kirkens Korshær, Dansk Folkehjælp og Frelsens Hær yder økonomisk rådgivning.
- Evt. aftaler med forsyningsselskaber?
- Tages op på dialogmøde med Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj – se videre under relevante punkt.
- Evt. henvendelse gennem Boligadministrationen.
- Synliggørelse af, hvor man kan få hjælp som udsættelsestruet.
- Kan boligforeningerne varsle om ændringerne?
- Hvis en borger først står i RKI for huslejerestance, så er det utrolig svært at finde ny bolig.
- Kan der gøres brug af den kommunale anvisningsret?

Beslutning:

Spor 1: Henvendelse til boligforeningerne:

Forvaltningen kontakter relevante boligforeninger omkring problemstillingen og kontakter Boligadministrationen.

Spor 2: Oplysning til borgerne om, hvor de kan få hjælp henne. De enkelte foreninger formidler ud til deres brugere om problematikken.

Spor 3: Formanden gør opmærksom på problematikken ved Social-, Senior- og Handicapudvalget.

Spor 4: Forvaltningen tager kontakt til Frivillighedens Hus og Frivilligkoordinatoren om mulige bidrag til løsninger.

Fraværende:

Malene Kolmos

Vivi Ravnskjær Terp

Yvonne Lech

Rikke Møller Pedersen

Jørgen Høj Jensen

Anton Mätzke

Kaisa Sørensen

Punkt 5: Orientering om fælleshenvendelse til Social- og Ældreministeriet

21/17661

Sagsresumé

Rigsrevisionen har i marts 2022 offentliggjort en beretning om forvaltningen af handicapområdet.

Statsrevisorerne opfordrer på baggrund af beretningen Folketinget til at overveje, ”om der er strukturelle problemer bag de åbenbart tilbagevendende problemer på handicapområdet, trods mange års indsats for at rette op”.

Forvaltningen har udarbejdet udkast til en fælleshenvendelse til Social- og Ældreministeriet. Forvaltningen foreslår, at Handicaprådet, Udsatterrådet og Social-, Senior- og Handicapudvalget i fællesskab sender henvendelsen.

Formålet med fælleshenvendelsen er, at sende et tydeligt signal om, at parterne bag henvendelsen ser et behov for ændringer på handicapområdet. Henvendelsen tager afsæt i et ønske om at sætte tillid og samarbejde i centrum. Følgende anbefalinger fremgår af udkastet:

- regelforenkling
- bedre adgang til statistiske oplysninger
- oprettelse af en selvstændig rådgivningsfunktion for kommunerne
- nuancering af omgørelsesprocenter.

Handicaprådet og Udsatterrådet har kompetence til at beslutte, om rådet ønsker at tilslutte sig fælleshenvendelsen.

Børne- og Uddannelsesudvalget orienteres.

Social-, Senior- og Handicapudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social-, Senior- og Handicapudvalget at godkende

- udkast til en fælleshenvendelse til Social- og Ældreministeriet.

Sagsfremstilling

Rigsrevisionen har i marts 2022 offentliggjort en beretning om statens og kommunernes forvaltning af handicapområdet. Undersøgelsen omhandler perioden 2007-2021. I undersøgelsen indgår 10 udvalgte kommuner. Sønderborg Kommune er ikke en af de udvalgte kommuner.

Beretningen indeholder dog udvalgte nøgletal for alle kommuner. Det fremgår, at om omgørelsesprocenten i Sønderborg Kommune i perioden 2013-2021 er 33 pct. På landsplan er omgørelsesprocenten i samme periode 36 pct. Kommunerne har i perioden 2013-2021 haft mellem 0,4 og 23,1 klagesager pr. 1000 indbyggere. For Sønderborg Kommunes vedkommende har Ankestyrelsen behandlet 10,8 klagesager pr. 1000 indbyggere i 2013-2021.

Det er forvaltningens overordnede konklusion, at Sønderborg Kommunes forvaltning af handicapområdet generelt er på et gennemsnitligt niveau.

Statsrevisorerne opfordrer på baggrund af beretningen Folketinget til at overveje, om der er strukturelle problemer bag de åbenbart tilbagevendende problemer på handicapområdet, trods mange års indsats for at rette op.

Forvaltningen imødeser de videre tiltag på nationalt niveau, idet forvaltningen ser et stort behov for regelforenkling og adgang til statistikker på fx merudgiftsområdet. Herudover er der behov for bedre muligheder for råd og vejledning til kommunerne i sager, hvor kommunen ikke har opbygget præcedens. Det kan fx være i forbindelse med ansøgninger om nye teknologiske hjælpemidler. Forvaltningen oplever i sådanne sager, at Ankestyrelsen opfordrer kommunen til at ”få sagen prøvet” hos Ankestyrelsen. Det er forvaltningens oplevelse, at borgerne dermed bliver sat i en venteposition, som kan gøre arbejdet med tillid og samarbejdet vanskeligere end nødvendigt.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Det hedder det, selvom en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen bliver ændret efter fornyet sagsbehandling. Sønderborg Kommune har flere hjemviste afgørelser, hvor nogle delelementer er stadfæstet, mens andre er hjemvist. I disse tilfælde er hele afgørelsen registreret som hjemvist, jf. Ankestyrelsens retningslinjer for koderegistrering. Det er forvaltningens oplevelse, at retningslinjerne for koderegistrering ikke i tilstrækkelig grad nuancerer forvaltningen af handicapområdet.

Forvaltningen søger en tæt dialog med KL om analyser og tiltag på handicapområdet.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet udkast til en fælleshenvendelse til Social- og Ældreministeriet.

Handicaprådet og Udsatterådet har kompetence til at beslutte, om rådet ønsker at tilslutte sig fælleshenvendelsen.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 07-04-2022

Godkendt.

Supplerende sagsfremstilling til Udsatterådet den 25-04-2022

Dagsordenspunktet ”Orientering om Ankestyrelsen afgørelser i klagesager – 2021” er videreført fra Social-, Senior- og Handicapudvalget den 7. april 2022.

Supplerende indstilling til Udsatterådet den 25-04-2022

Forvaltningen indstiller til Udsatterådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Udsatteråd den 25-04-2022

Udsatterådet er orienteret og godkender fælleshenvendelsen.

Fraværende:

Malene Kolmos

Vivi Ravnskjær Terp

Yvonne Lech

Rikke Møller Pedersen

Jørgen Høj Jensen

Anton Mätzke

Kaisa Sørensen

Bilag

Beretning om forvaltningen af handicapområdet, marts 2022 (61 sider)

Udkast til fælleshenvendelse til Social- og Ældreministeriet

Punkt 6: Orientering om Rådet for Socialt Udsatte

22/10880

Sagsresumé

Formanden for Rådet for Socialt Udsatte, Kira West, orienterer omkring Rådet for Socialt Udsattes arbejde og kommer med inspiration til, hvordan Udsatterådet i Sønderborg Kommune kan fortsætte sit arbejde.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udsatterådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Udsatteråd den 25-04-2022

Udsatterådet tager orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Malene Kolmos

Vivi Ravnskjær Terp

Yvonne Lech

Rikke Møller Pedersen

Jørgen Høj Jensen

Anton Mätzke

Kaisa Sørensen

Punkt 7: Drøftelse af dialogmøde med Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj

22/10880

Sagsresumé

På Social-, Senior- og Handicapudvalgsmøde den 5. maj er der afsat tid til et dialogmøde med formanden og næstformanden fra Udsatterrådet.

De vil blandt andet præsentere Udsatterådets årsrapport for 2021, og vil derudover drøfte en række temaer og fokusområder for 2022, baseret på det afsluttende temamøde, som det forrige Udsatteråd holdt i januar:

- Hvad vil Social-, Senior- og Handicapudvalget gerne bruge Udsatterådet til?
 - Hvem er Udsatterådet, og hvad kan man bruge en fælles repræsentation af brugere, frivillige organisationer og forvaltningen til?
 - Hvem er Udsatterådets målgruppe, og hvor ligger vores samarbejds- og snitflader med andre råd og udvalg?
 - Hvordan kan vi bedst muligt understøtte Social-, Senior- og Handicapudvalgets arbejde?
 - Hvordan sørger vi bedst muligt for, at Sønderborgs udsatte borgere bliver hørt politisk?

Der ønskes en drøftelse af yderligere pointer, som i fællesskab vurderer relevante at tage med til dialogmødet med Social-, Senior-, og Handicapudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udsatterådet at drøfte

- Temaer og fokusområder for dialogmøde med Social-, Senior-, og Handicapudvalget på dialogmøde den 5. maj.

Beslutning Udsatteråd den 25-04-2022

- Formandskabet drøfter ud over ovenstående også dagsordenspunkt vedr. udsættelser pga. forhøjede el/varmepriser.
- Der er ikke yderligere tilføjelser til dialogmødet.
- Dagsorden til dialogmøde er godkendt.

Fraværende:

Malene Kolmos

Vivi Ravnskjær Terp

Yvonne Lech

Rikke Møller Pedersen

Jørgen Høj Jensen

Anton Mätzke

Kaisa Sørensen

Bilag

Udsatterådets Årsrapport 2021